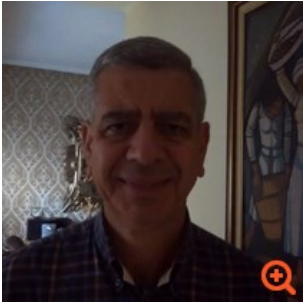

Η τεράστια ευθύνη των επιχειρηματιών

18/Σεπ/2018 00:04

Του Γιάννη Νικολή

Ως επιχειρηματικότητα μπορεί να νοηθεί η σχεδιασμένη και συνήθως επίπονη δράση δια της οποίας δημιουργούνται νέες επιχειρήσεις. Στόχος των επιχειρηματιών είναι να πραγματοποιήσουν κέρδη δια της λειτουργίας και της επιτυχίας των επιχειρήσεών τους. Αποστολή όμως των εταιρειών είναι η παραγωγή νέων προϊόντων ή υπηρεσιών καθώς και η εισαγωγή καινοτομιών δια των οποίων βελτιώνονται υπάρχοντα προϊόντα και υπηρεσίες.

Το βασικό πρόβλημα για κάθε νέο και παλιό επιχειρηματία είναι το κατά πόσο το προϊόν, η υπηρεσία ή η καινοτομία του θα γίνουν "αποδεκτά" από την αγορά. Αν γίνουν αποδεκτά, δηλαδή αν υπάρχουν αρκετοί άνθρωποι που να τα αγοράζουν η επιτυχία είναι δεδομένη... και ο πλουτισμός "αναπόφευκτος"... Αν όμως τα προϊόντα, οι καινοτομίες ή οι υπηρεσίες δεν καταφέρουν να διεισδύσουν στην αγορά, να τα αγοράσουν δηλαδή οι καταναλωτές, η κατάρρευση της όποιας επιχείρησης είναι βέβαιη...

Εξυπακούεται, ότι για να πουλήσει μια επιχείρηση τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες της αυτά καλούνται να βελτιώνουν τη ζωή των ανθρώπων-καταναλωτών. Υπάρχει και η περίπτωση ήδη υπαρκτά προϊόντα-υπηρεσίες να προσφέρονται από μια νέα επιχείρηση σε χαμηλότερες τιμές. Όπως κι' αν έχει όμως ο επιχειρηματίας καλείται να "στήσει" ένα ολόκληρο σχέδιο και φυσικά να ρισκάρει κεφάλαιο, χρόνο, προσπάθεια, δημιουργικότητα για να πετύχει...

Και χωρίς αμφιβολία μια επιτυχημένη επιχείρηση πέραν της βελτίωσης της ζωής των πελατών-καταναλωτών της προσφέρει νέες θέσεις εργασίας, νέους "κύκλους" εργασιών, αλλά και φορολογικά έσοδα για το κράτος. Ως εκ τούτου η επιχειρηματικότητα είναι ένα ζητούμενο και εννοείται ότι δεν μπορεί να είναι επιχειρηματίας ο καθένας. Αν μάλιστα συμπεριλάβουμε στον συλλογισμό ότι το 95% των νέων εταιρειών αποτυγχάνει εντός των 5 πρώτων ετών της λειτουργίας τους καθίσταται φανερό το τι προσπάθεια και γενικώς "κότσια" απαιτούνται από όσους

έχουν πρόθεση να "ενταχθούν" στο club των επιχειρηματιών...

Οικονομίες που λειτουργούν σ' ένα πλαίσιο οικονομικής ελευθερίας (πχ Ελβετία, Εσθονία) δίνουν έμφαση στην επιχειρηματικότητα και φυσικά είναι φιλικές προς αυτήν. Τι γίνεται όμως στην Ελλάδα;

Υποθέτω ότι εύκολα θα συμφωνήσουμε ότι η Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα είναι δυσφημισμένη και σχεδόν σε απαξίωση. Οι επιχειρηματίες άλλωστε είναι τα γνωστά "καπιταλιστικά" γουρούνια που θέλουν να αφαιμάξουν τους εργαζόμενους σ' αυτές...

Τις ιδέες αυτές έχουν προβάλλει κατά κόρον οι κολεκτιβιστές αλλά και οι πάμπολλοι κρατικοπαρεμβατιστές. Είναι ακόμη γνωστό ότι οι ιδέες των κολεκτιβιστών και κρατικοπαρεμβατιστών στην Ελλάδα είναι κυρίαρχες. Όμως από το σημείο αυτό αρχίζουν και οι τεράστιες ευθύνες των Ελλήνων επιχειρηματιών, μικρών και μεγάλων. Και ας γίνουμε συγκεκριμένοι.

Κατ' αρχήν δεν πρόβαλλαν το τι σημαίνει επιχειρηματικότητα και τι αυτή προσφέρει στην κοινωνία. Ουδέποτε δηλαδή πρόβαλλαν τον επιχειρηματία ως έναν άνθρωπο που μάχεται για να δημιουργήσει κάτι νέο και σημαντικό δια του οποίου (της επιχείρησης που δημιουργεί) ωφελείται όλη η κοινωνία.

Δεν πρόβαλλαν δηλαδή τον επιχειρηματία ως άνθρωπο άξιο μίμησης και τιμής. Ας αναλογισθεί ο καθένας σημαντικές μορφές της ελληνικής επιχειρηματικότητας και ας αναρωτηθεί τι "τιμές" έλαβαν οι άνθρωποι που, δια της δράσης τους, ευεργέτησαν τη χώρα, δημιουργώντας μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις και παράγοντας πλούτο.

Αντιθέτως, οι περισσότεροι εξ αυτών μάλλον απαξιώθηκαν ως ανάλητοι εκμεταλλευτές των εργαζομένων. Οι κολεκτιβιστές και οι κρατικοπαρεμβατιστές μ' αυτήν την έννοια σπάνια αναφέρονται στην αξία του κάθε επιμέρους επιχειρηματία. Επιλέγουν να μιλούν για την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, αποφεύγοντας να αναγνωρίσουν ότι πίσω από την κάθε επιτυχημένη επιχείρηση υπάρχει το δημιουργικό πνεύμα (ενός ανθρώπου) που μόχθησε για να υπάρξει (η συγκεκριμένη επιχείρηση)...

Ο ίδιοι οι επιχειρηματίες ουδέποτε στην Ελλάδα τα τελευταία 50 έτη αντιστάθηκαν στο ελάχιστο στην ιδεολογική επέλαση των κολεκτιβιστών και κρατικοπαρεμβατιστών. Για παράδειγμα αποδέχτηκαν, χωρίς αντίρρηση, και εξακολουθούν να αποδέχονται οι επιχειρήσεις τους να λέγονται "ιδιωτικές" και όχι Επιχειρήσεις της Ελεύθερης Αγοράς. Το γεγονός της αποδοχής του ταπεινωτικού όρου "ιδιώτης" σηματοδοτεί την ιδεολογική τους ήττα.

Το γεγονός ακόμη ότι δεν προβληματίζονται αλλά και δεν διεκδικούν την επικράτηση όρων όπως "Επιχείρηση της Ελεύθερης Αγοράς" δείχνει και την αποδοχή της ιδεολογικής ήττας. Η αποδοχή μάλιστα της ήττας, ως τελεσίδικης, είναι κάτι πολύ χειρότερο και από την ίδια την ήττα.

Είναι οι ίδιοι οι επιχειρηματίες που στην ουσία αποδέχτηκαν τον διαρκή περιορισμό της οικονομικής

ελευθερίας, που στραγγαλίζει την επιχειρηματικότητα. Είναι γνωστό το απίθανο σύνολο νόμων, διατάξεων, αποφάσεων, εγκυκλίων, νομολογίας και δεν συμμαζεύεται που καθιστά την κάθε επιχείρηση σχεδόν ή βέβαια παράνομη και κατ' επέκταση ευάλωτη στις "θωπείες" του κάθε πολιτικού αλλά και υψηλόβαθμου υπαλλήλου... με την κατάλληλη υποδομή...

Ο ίδιοι είναι που ποτέ δεν πρόβαλλαν και δεν διεκδίκησαν την ανάγκη για οικονομική ελευθερία και για σεβασμό των κερδών τους. Δεν είπαν ποτέ ότι τα κέρδη που πραγματοποιούμε (όταν και αν τα πραγματοποιούν) είναι δικά μας και όχι του κράτους. Αντιθέτως αποδέχτηκαν την "οικονομική σκλαβιά" της χώρας, την υπεροχή του κρατισμού και την νομιμότητα κάθε ληστείας που υπέστησαν και υφίστανται...

Όλα τα παραπάνω είναι ενδεικτικά της ιδεολογικής ήττας της επιχειρηματικότητας και ακριβέστερα των ιδεών της ελευθερίας. Αντί οι επιχειρηματίες να βγουν μπροστά και να διεκδικήσουν οικονομικές ελευθερίες και σεβασμό των κερδών τους αποδέχτηκαν διάφορες επιδοτήσεις της κακιάς ώρας που τους καθιστούσαν απολύτως ευάλωτους έναντι του μεγάλου κράτους που "έστησαν" αμαχητί οι κρατικοπαρεμβατιστές συνεπικουρούμενοι από τους κολεκτιβιστές που υπερακόντιζαν ως προς τις "απαραίτητες" υπηρεσίες και δομές που πρέπει να έχει το κράτος.

Συνακόλουθα ήταν οι ίδιοι (οι επιχειρηματίες) που άφησαν διάφορους "ανοητούληδες"* και διάφορα "ξεπλύματα του γενικώς"** να νομίζουν ότι είναι αυτοί που κατέχουν τις ιδέες της ελευθερίας. Αγνόησαν μ' αυτή τους τη στάση την αναγκαιότητα της ύπαρξης οικονομικών ελευθεριών για να προχωρήσουν και να αναπτύξουν τις επιχειρήσεις τους. Το χειρότερο είναι ότι μ' αυτή την έννοια δεν αναδείχτηκαν ικανοί και άξιοι φιλελεύθεροι ηγέτες που να υπερασπίζονται αποτελεσματικά τις ιδέες της ελευθερίας...

Φυσική απαρίθμηση του τι δεν έκαναν δεν σταματά εδώ, μπορεί να συνεχισθεί για πολύ...

Κοινός νόμος τόπος όλων των παραπάνω είναι ότι οι δημιουργικοί επιχειρηματίες δεν ενδιαφέρθηκαν για την "ιδεολογία", για τη "φιλοσοφία" για την "ηθική" της επιχειρηματικότητας. Είναι ακριβώς οι "χώροι" ("ιδεολογία", "φιλοσοφία", "ηθική") στους οποίους οι κολεκτιβιστές πάντα έδωσαν τεράστια σημασία και φυσικά έχουν νικήσει...

Τι είναι απαραίτητο να γίνει; Μα το απλούστατο, επιτέλους οι επιχειρηματίες να καταλάβουν ποιες ιδέες, ποια φιλοσοφία και ποια ηθική τους εκφράζει και να την υπερασπισθούν αλλά και να τη μεταδώσουν ως ανώτερη και κατάλληλη για την κοινωνία.

* *Ανοητούληδες ονομάζω διάφορους τύπους που νομίζουν ότι κατέχουν τις ιδέες της ελευθερίας και οι οποίοι "απαιτούν" αναγνώριση γι' αυτό, ενώ ταυτόχρονα το πολύ να έχουν απλώς καταλάβει την "αξία" των "ιδιωτικοποιήσεων" ...*

** *"Ξεπλύματα του γενικώς" ονομάζω διάφορους άλλους τύπους που νομίζουν ότι φιλελευθερισμός είναι ένα άνευρο σύνολο ιδεών χωρίς "γωνίες" όπου όλοι οι καλοί, όπως οι ίδιοι, "χωρούν"...*

*** *Ο κ. Γιάννης Νικολής είναι Ψυχίατρος, Ψυχαναλυτής Ομάδας, Διδάκτωρ Ψυχιατρικής στο*

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο και ιδρυτής της Λέσχης Φιλελεύθερου Προβληματισμού

Διαβάστε το άρθρο στο [Capital.gr](#)